

De Heer P. CRAHAY
Directeur van de Directie voor
Monumenten en Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

Brussel,

U/Ref: FB 2043-0089
O/Ref: gm/BXL2.312/s.499
Bijlage : 1 dossier

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL. Jubelpark – Koninklijk Legermuseum. Restauratie en overkapping van de vierkante koer. Principeadvies van de KCML
Dossier behandeld door Mevr.Fr. Boelens.

In antwoord op uw schrijven van 08/04/2011 hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 27/04/2011 over hoger vermelde aanvraag volgend principeadvies heeft uitgebracht.

Het dossier betreft een 2^e aanvraag van een principeadvies betreffende de restauratie en overkapping van de vierkante koer van het legermuseum. De aanvraag volgt op het gunstige advies van de KCML over het principe van de overkapping van de koer door middel van een lichte, volledig omkeerbare constructie. De Commissie herinnert er aan dat ze dat principe reeds aanvaardde omdat die interventie gepaard zal gaan met een nauwkeurige restauratie van de nog bestaande, oorspronkelijke elementen van de koer wat een meerwaarde voor de beschermde delen zal betekenen. Anderzijds herinnert ze er aan dat de Regie der Gebouwen zich ertoe engageerde een masterplan op te maken voor het gehele complex. Het uitvoeren van tussentijdse werken mag de verwezenlijking van dit plan niet op de achtergrond brengen. Het vormt immers de sleutel om het volledige complex in de toekomst op een rationele en doordachte wijze te herwaarderen.

Voor wat de huidige aanvraag betreft waardeert de Commissie de inspanningen van de Regie der Gebouwen voor het opstellen van dit dossier. Dat omvat een historische studie van de koer alsook een beschrijving van de bouwfysische toestand van de overdekte gaanderij. Hiernaast werd ook een

voorontwerp ingediend voor de nieuwe structuur. Het betreft een lichte, omkeerbare constructie bestaande uit een zeildoek dat wordt gedragen door 4 metalen liggers, steunend op 4 centraal geplaatste kolommen. Via een opening in het midden zal de afwatering gebeuren naar een centraal waterbekken (waar zich oorspronkelijk ook een rond waterbassin bevond).

De Commissie onderschrijft het voorontwerp in grote lijnen onder voorbehoud van een aantal vragen en bemerkingen die in het kader van de in de vergunningsaanvraag nog verder onderzocht of opgelost dienen te worden. Het betreft meer bepaald volgende punten:

- Restauratie van de oorspronkelijke elementen van de binnenkoer:

Men voorziet enerzijds de restauratie van de metalen structuur van de galerij en anderzijds de identieke vervanging van de oorspronkelijke vloerbedekking van de rondgang, die in zeer slechte staat is (steengoedtegels). De Commissie moedigt de restauratiewerken aan en vraagt hiervoor een volledig en gedetailleerd restauratiedossier in te dienen in het kader van de aanvraag van de unieke vergunning. Hierbij moeten de restauratie-interventies en behandelingen nauwkeurig beschreven, gelokaliseerd en gekwantificeerd worden.

Voor wat de ingrepen betreft die reeds in het dossier worden vermeld, vraagt de Commissie in het bijzonder bijkomende informatie over het mogelijk gebruik van een epoxymortel voor de restauratie van de kolommen. Die keuze voor die behandeling dient nauwkeurig gemotiveerd te worden op basis van een precieze diagnose van de pathologiën die deze elementen vertonen. Detailplannen moeten ook aangeven welke delen precies gerestaureerd kunnen worden en voor welke elementen vervanging zich opdringt.

De oorspronkelijke balustrade zou – gedeeltelijk- herplaatst kunnen worden (zonder de toegang van de voertuigen tot de koer te belemmeren). De Commissie moedigt de reconstructie van dit element aan. Het is immers voldoende gedocumenteerd is om een getrouwe reproductie mogelijk te maken. Ze vraagt dit punt verder uit te werken in het definitieve dossier.

De KCML vraagt de gevels van de binnenkoer moeten eveneens op te noemen in het project. Storende elementen (kabels, elektrische apparaten, ventilatioerosters, buizen, enz) zouden zoveel mogelijk verwijderd moeten worden en het metselwerk gereinigd en gerestaureerd. Een stratigrafische sondering moet uitsluitsel brengen over de oorspronkelijke afwerking van dat metselwerk.

- Nieuwe overkapping

De fundering van de overkapping dient nog verder bestudeerd en verduidelijkt te worden. Het huidige voorstel is nog erg schematisch en lijkt geen rekening te houden met de toestand van de bodem (aangevulde grond – cf. de tuin lag vroeger een heel stuk lager) en met de aanleg van een waterbekken tussen de 4 kolommen.

Het exacte materiaal waarin de overkapping uitgevoerd zal worden moet gedocumenteerd worden. De Commissie vraagt hier bij naar een maximale lichtdoorlating te streven om de sfeer van een open binnenkoer maximaal te benaderen. Men dient ook rekening te houden met het onderhoud van het zeildoek (zelfreinigend?). Het regelmatig starten van de motoren van de voertuigen, met het oog op hun onderhoud, brengt in dat verband een bijkomende vervuiling met zich mee.

Tot slot zal ook de verlichting van de koer bestudeerd worden. dat aspect dient eveneens nauwgezet gedocumenteerd te worden in de vergunningsaanvraag. De Commissie acht het aangewezen de

nieuwe verlichtingselementen zoveel mogelijk in de nieuw structuur te integreren en deel te laten uitmaken van de hedendaagse toevoeging.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

A. de SAN
Wvd.Voorzitter